

ÅRSRAPPORT

2011

INNHOOLD

Ansvarlig: Direktør Sissel Rogne og
kontorsjef Unni Taiet Selmer
Utgitt: 23.02.2012
Grafisk produksjon:
Bioteknologinemnda

Kun tilgjengelig elektronisk på
www.bion.no

Adresse:
Stortingsgata 10, 0161 Oslo
Internett: www.bion.no
E-post: bion@bion.no

Organisering.....	3
Formål og mandat	3
Sammensetning.....	4
Bioteknologinemnda	4
Sekretariatet	5
Økonomi og administrasjon	6
Hovedprioriteringer for nemndas arbeid 2010.....	6
Måloppnåelse	7
Skape debatt og drøfte etiske og samfunnsmessige spørsmål knyttet til gen- og bioteknologisk virksomhet	7
Åpne møter	7
Media og foredragsvirksomhet	7
Informasjonskilde for fagmiljøer og allmennheten	8
Nettsiden bion.no	8
Tidsskriftet GENialt	8
Video fra møter.....	8
Temaark.....	8
Rapporter.....	8
Utsending av publikasjoner	8
Rådgivende organ for forvaltningen	9
Tiltak mot definerte risikoer med hensyn til måloppnåelse	11

Bioteknologinemnda er et frittstående, regjeringsoppnevnt organ og ble første gang oppnevnt i 1991. Nemnda er hjemlet i lov om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. og lov om fremstilling og bruk av genmodifiserte organismer. Foruten å være rådgivende i saker som angår bruk av bio- og genteknologi i relasjon til mennesker, dyr, planter og mikroorganismer, skal nemnda bidra til opplysning og debatt.

I sine vurderinger skal nemnda spesielt vektlegge de etiske og samfunnsmessige konsekvensene ved bruk av moderne bioteknologi.

Bioteknologinemnda har 21 medlemmer og observatører fra sju departementer. Bioteknologinemndas sekretariat er lokalisert i Oslo sentrum.

Bioteknologinemnda hadde et budsjett på 8,3 millioner kroner for 2011.

Organisering

Bioteknologinemnda er et frittstående, rådgivende organ der medlemmene og nemndsleder oppnevnes av Regjeringen. Bioteknologinemnda er hjemlet i Lov om framstilling og bruk av genmodifiserte organismer m.m. (genteknologiloven) og i Lov om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven). Nemnda fastsetter selv hvilke temaer den vil jobbe med.

Bioteknologinemnda består av 21 medlemmer. Tretten av medlemmene er personlig oppnevnt, og åtte er oppnevnt etter forslag fra organisasjoner. På nemndsmøtene stiller også observatører fra sju departementer.

Bioteknologinemnda er organisert som en egen statsetat, som i administrative spørsmål er underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. Sekretariatet styres av nemndas prioriteringer.

FAKTA

Formål og mandat

Bioteknologinemndas overordnede formål er i henhold til St.meld. nr. 25 (1992–93) *Om mennesker og bioteknologi* å drøfte etiske og samfunnsmessige spørsmål i tilknytning til bioteknologisk virksomhet, samt informasjons- og debattskapende aktiviteter. Formålet er nærmere spesifisert i nemndas mandat, sist revidert 30. august 2000:

- Bioteknologinemnda er et rådgivende og frittstående organ for forvaltningen som særlig skal vurdere og drøfte prinsipielle eller generelle spørsmål knyttet til bioteknologi og genteknologi, herunder samfunnsmessige og etiske spørsmål.
- Bioteknologinemnda skal legge stor vekt på informasjons- og debattskapende aktiviteter ved å bidra til informasjon til publikum og bidra til kommunikasjon mellom offentlige myndigheter, fagfolk og interesseorganisasjoner.
- Bioteknologinemnda skal på begjæring eller av eget tiltak gi uttalelser i saker etter Lov om medisinsk bruk av bioteknologi m.m. og Lov om framstilling og bruk av genmodifiserte organismer m.m., herunder forslag til endring i lov, forskrifter m.m. som har betydning for bioteknologi.
- Bioteknologinemnda skal gi uttalelser til norske myndigheter som angår Norges holdning til spørsmål vedrørende bioteknologi i internasjonale organer.
- Bioteknologinemnda skal belyse spørsmål som er særlig viktig i et Nord/Sør-perspektiv.
- Nemndas uttalelser er offentlige med mindre annet følger av lovbestemt taushetsplikt.

Sammensetning

Bioteknologinemnda

Medlemmene i nemnda er oppnevnt for en periode på fire år fra 1. august 2008, og har i løpet av 2011 hatt følgende sammensetning:

Personlig oppnevnte medlemmer:

- Lars Ødegård (leder)
Generalsekretær, Norges Handikapforbund
- Kristin Eiklid
Seksjonsleder, Oslo universitetssykehus, Ullevål
- Torunn Fiskerstrand
Overlege, Senter for medisinsk genetik og molekylær-medisin, Haukeland universitetssykehus
- Njål Høstmælingen
Direktør, International Law and Policy Institute
- Sara Kahsay
Jordmor, Oslo universitetssykehus, Ullevål
- Ingvild Riisberg (permisjon fra 07.04. til 07.10.11)
Dr. scient, Klima- og forurensningsdirektoratet
- Bjørn Myskja (vikar for Ingvild Riisberg fra 07.04. til 07.10.11)
Førsteamanuensis, Filosofisk institutt, NTNU
- Torleiv Ole Rognum
Professor, Rettsmedisinsk institutt, Folkehelseinstituttet
- Anne Synnøve Røsvik
Førsteamanuensis, Avdeling for biologiske fag, Høgskolen i Ålesund
- Berge Solberg
Professor, Institutt for samfunnsmedisin, NTNU
- Arne Sunde
Professor, St. Olavs Hospital
- Even Søfteland
Administrerende direktør, CapMare
- Terje Traavik
Professor, Universitetet i Tromsø og forskningssjef, GenØk – Senter for biosikkerhet
- Odd Vangen
Professor, Institutt for husdyr- og akvakulturvitenskap, Universitetet for miljø- og biovitenskap

Medlemmer oppnevnt etter forslag fra organisasjoner:

- Liv Arum (nestleder)
Generalsekretær, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon
- Thor Amlie
Daglig leder, Norsk Biotekforum, en bransjeforening i Norsk Industri, representerer Næringslivets Hovedorganisasjon
- Unni Berge (permisjon til november 2011)
Nestleder, Miljøstiftelsen Zero, representerer Norges Naturvernforbund
Marte Rostvåg Ulltveit-Moe (vikar)
Leder, Naturvernforbund Kristiansand
- Nina Tangnæs Grønvold
Seniorrådgiver, Landsorganisasjonen til 31.08.11.
Kommunalsjef i Fredrikstad kommune fra 01.09.11
- Knut A. Hjelt
Avdelingsleder, Fiskeri- og Havbruksforeningens Landsforening (FHL), representerer FHL Havbruk og Norges Fiskarlag
- Christin Krokene (permisjon til medio april 2011, trukket seg 27.09.11)
Seniorrådgiver, Norges forskningsråd
Seniorrådgiver Sonja Prehn (vikar til medio april 2011)
Seniorrådgiver Jacob E. Wang (vikar fra 01.11.11)
- Bell Batta Torheim
Seniorrådgiver, Utviklingsfondet
- Toril Wikesland
Organisasjonssjef Akershus Bondelag, Representant fra Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Observatører

Følgende departementer har observatører:

Arbeidsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet og Nærings- og handelsdepartementet. Observatørene stiller etter eget ønske, og oppmøtet varierer.

Sekretariatet

Sekretariatet har i 2011 bestått av:

- Direktør Sissel Rogne
- Seniorrådgiver Grethe S. Foss
- Kontorsjef Ragnhild Klingenberg (permisjon til 30.08.11 da hun sluttet)
- Seniorrådgiver Olve Moldestad
- Kontorsjef Unni Taiet Selmer (vikariat til 31.08.11 med overgang til fast stilling fra samme dato)
- Seniorrådgiver Tage Thorstensen (permisjon fra 01.09.11)
- Informasjonssjef Andreas Tjernshaugen (fra 15.10.11)
- Informasjonssjef Norunn Torheim (sluttet 15.08.11)
- Seniorrådgiver Audrun Utskarpen

Økonomi og administrasjon

Bioteknologinemnda har hatt et driftsbudsjett på 8 339 000 kroner i 2011. Samlede driftsutgifter var 8 379 153 kroner. Dette er 40 153 kroner mer enn budsjettet og 15 847 kroner mindre enn disponibelt beløp.

Disponibelt beløp:

Tildelt beløp 2011	8 339 000
Kompensasjon lønnsoppgjør	56 000
Totalt	8 395 000

Driftsutgifter:

Periode	Per 31.05.10	Per 31.08.10	Per 31.12.10
Lønn og godtgjørelser	2 050 872	3 230 699	4 536 839
Arbeidsgiveravgift	290 968	458 436	655 177
Varer og tjenester	2 145 266	2 709 947	3 187 137
Sum forbruk	4 487 106	6 399 082	8 379 153
Budsjett	4 365 876	6 089 514	8 339 000

Hovedprioriteringer for nemndas arbeid 2011

- Bioteknologinemnda skal drøfte etiske og samfunnsmessige spørsmål knyttet til bioteknologisk og genteknologisk virksomhet.
- Bioteknologinemnda skal være en sentral informasjonskilde for fagmiljøer og allmennheten.
- Bioteknologinemnda skal være et rådgivende organ for forvaltningen.

Målene og hovedprioriteringene fremgår av tildelingsbrevet fra Helse- og omsorgsdepartementet samt av nemndas virksomhetsplan for 2011.

Måloppnåelse

Skape debatt og drøfte etiske og samfunnsmessige spørsmål knyttet til bioteknologisk og genteknologisk virksomhet

Åpne møter

Bioteknologinemnda har avholdt totalt åtte arrangementer:

- Åpent møte 25. januar, Oslo:
Bioteknologi og samfunnskontrakten – i dialog med fremtiden.
I samarbeid med Kunnskapsdepartementet og Norges forskningsråd
- Bioteknologikonferanse for lærere 27.-28. januar, Oslo.
I samarbeid med Skolelaboratoriet ved Universitetet i Oslo
- Åpent møte 16. mars, Oslo:
Morgendagens idrettsutøvere – superatleter med genteknologi? I samarbeid med Antidoping Norge
- Åpent møte 27. september, Oslo:
Selvforsynt eller selvforskyldt? – Utfordringer og valg for bærekraftig matproduksjon.
I samarbeid med Norges Bondelag
- Åpent møte 25. oktober, Trondheim:
Rett til barn? – Krav til foreldre!
I samarbeid med Fritt Ord
- Åpent møte 1. november, Oslo:
Tør vi ta de vanskelige debattene?
I samarbeid med Fritt Ord og Polyteknisk Forening
- Åpne møter 24. og 29. november, Oslo og Trondheim:
Ditt personlige genom.
I samarbeid med Fritt Ord, møtet i Trondheim var i tillegg i samarbeid med Kunnskapsbyen/NTNU

Media og foredragsvirksomhet

Nemndsmedlemmer og sekretariat har opptrådt en rekke ganger i aviser og på nettsider. Bioteknologinemnda har i løpet av 2011 blitt nevnt i totalt 714 artikler i trykte medier og nettmedier, og har skrevet seks kronikker.

Når det gjelder foredragsvirksomhet, har nemndsmedlemmer en utstrakt foredragsvirksomhet i kraft av at de er dyktige fagpersoner og samfunnsdebattanter innen sine felt. Det er vanskelig å skille ut den foredragsvirksomheten som er direkte knyttet til Bioteknologinemnda. Sekretariatet holdt 21 fagforedrag i 2011 og deltok i minst ti radioinnslag og minst to tv-innslag.

GENiALT kom ut tre ganger i 2011.

Informasjonskilde for fagmiljøer og allmennheten

Nettsiden bion.no

Nettsiden oppdateres fortløpende. I 2011 hadde vi gjennomsnittlig omkring 24 000 sidevisninger i måneden.

Tidsskriftet GENiALT

Bioteknologinemndas tidsskrift GENiALT utkom med tre nummer i 2011 (ett nummer ble utsatt til 2012) og har et opplag på 8 400. GENiALT distribueres gratis til abonnenter i inn- og utland og hadde ved utgangen av året ca. 7 350 abonnenter. GENiALT publiseres i tillegg på Bioteknologinemndas nettside.

Temaark

I 2011 ble det utgitt ett firesiders temaark om stamceller og kloning. Dette var en oppdatering av et hefte fra 2004 med samme tittel.

Video fra møter

Bioteknologinemnda benytter nå i størst mulig grad video, slik at de som ikke hadde anledning til å delta på møtene, kan laste ned og dermed se og høre foredragene.

Rapporter

Bioteknologinemnda publiserte i 2011 rapportene *Insektresistente genmodifiserte planter og bærekraft* (finansiert av Direktoratet for naturforvaltning) og *God bioetikk – bedre samfunn*. Rapportene er tilgjengelig på våre nettsider.

Utsending av publikasjoner

I 2011 mottok Bioteknologinemnda ca. 550 henvendelser for å få tilsendt våre publikasjoner. Mange av disse henvendelsene kommer fra skoleelever og lærere. Bioteknologinemnda er også nevnt som informasjonskilde i skolebøker.

Rapport om insektresistente planter fra juni 2011.

Rådgivende organ for forvaltningen

Bioteknologinemnda har i 2011 hatt åtte nemndsmøter, hvorav tre gikk over to dager.

Bioteknologinemnda fikk en bestilling fra Helse- og omsorgsdepartementet i forbindelse med evalueringen av bioteknologiloven. Utarbeidelse av innspill til evalueringen tok mye tid og ressurser i denne perioden, slik at det ble en ubalanse i arbeidsmengde mellom bioteknologi og helse, sett i forhold til de andre anvendelsesområdene for GMOer.

Bioteknologinemnda har avgitt 23 uttalelser:

- 14.12.11: Bioteknologinemndas innspill til evalueringen av bioteknologiloven
- 22.11.11: Bioteknologinemndas uttalelse om eggdonasjon
- 01.11.11: Høringssvar – Forslag til lovendringer i samband med etablering av Norsk helsearkiv og Helsearkivregisteret og forslag til andre endringer i helseregisterlova (intern kryptering) mv.
- 17.10.11: Høringssvar – Etablering av nasjonal kjernejournal
- 14.10.11: Høringsuttalelse: Forslag til politiregisterforskrift
- 12.10.11: Høring – Utkast til forskrift om innsamling og behandling av helseopplysninger i nasjonalt register over hjerte- og karlidelser
- 30.09.11: Høringssvar til EFSA: Risikovurdering av mat og fôr fra genmodifiserte dyr
- 19.09.11: Høring – Arbeidsgruppe for Nordisk ministerråd – forslag om etablering av et nordisk samarbeid om kliniske studier
- 02.09.11: Høringssvar: Søknad EFSA/GMO/DE/2011/95: Genmodifisert insektresistent mais 1507 til import, prosessering, mat og fôr
- 22.06.11: Høringssvar: Assistert befruktning etter nedfrysing av eggstokkvev
- 21.06.11: Høringssvar HPV-test i sekundærscreening. Forslag til endringer i forskrift om utgifter til poliklinisk helsehjelp og forskrift om dekning av laboratorieutgifter mv.
- 14.06.11: Uttalelse om søknad EFSA/GMO/SE/2010/88: Genmodifisert stivelsespotet AM04-1020 til dyrking, import, prosessering, mat og fôr under EU-forordning 1829/2003
- 01.06.11: Innspill til søknad EFSA/GMO/NL/2010/89: Genmodifisert ugressmiddeltolerant mais DAS-40278-9 for import, mat og fôr under EU-forordning 1829/2003
- 15.04.11: Genmodifisert sprøytemiddeltolerant bomull: Søknad EFSA/GMO/ NL/2010/77: Bomull GTxLL fra Bayer Crop Science til import, prosessering, mat og fôr under EU-forordning 1829/2003 (første innspillsrunde)
- 15.04.11: Innspill til søknad EFSA/GMO/UK/2010/83: Genmodifisert insekttolerant mais MIR604 til dyrking under EUforordning 1829/2003
- 14.04.11: Høringssvar: Endringer i forskrift om genetisk masseundersøkelse i forbindelse med utvidet tilbud om nyfødtscreening
- 12.04.11: Svanemerking av drivstoff – råvarer fra genmodifiserte organismer
- 07.04.11: Offentlig tilbud om tidlig ultralyd i svangerskapet

- 01.04.11: Innspill til søknad EFSA/GMO/NL/2009/69: Genmodifisert stivelsespotet Modena til dyrking, import, prosessering, mat og fôr under EU-forordning 1829/2003
- 31.03.11: Innspill til nasjonal strategi for bioteknologi
- 23.03.11: Bioteknologinemndas uttalelse om surrogati
- 09.02.11: Genmodifisert sprøytemiddeltolerant soya med stearidonsyre: Søknad EFSA/GMO/ NL/2010/78: Soya MON 87769 x MON 89788 fra Monsanto til import, prosessering, mat og fôr under EU-forordning 1829/2003 (første innspillsrunde)
- 18.01.11: Innspill til punktet Helseregistre og biobanker under Helse- og omsorgsdepartementets netthøring Fremtidens helsetjeneste

Tiltak mot definerte risikoer med hensyn til måloppnåelse

Nemnda skal arbeide i henhold til sitt mandat. For å oppnå dette er det viktig å være oppdatert og kunne formidle informasjon og debattinnlegg av god kvalitet. For å følge med på utviklingen og bli bedre har sekretariatet deltatt på internasjonale kongresser. I tillegg evaluerer vi møtene våre.

Vi abonnerer også på mediesøk og de mest sentrale fagtidsskrifter for å holde oss oppdatert, og utarbeider «informasjonspakker» ukentlig til nemndsmedlemmene slik at det skal være lettere å holde seg oppdatert.

Bioteknologinemnda

Stortingsgata 10
0161 Oslo

Telefon: 24 15 60 20

Faks: 24 15 60 29

e-post: bion@bion.no

www.bion.no

